

Київський національний університет
будівництва і архітектури
Кафедра образотворчого мистецтва
і архітектурної графіки
«Затверджую»

Шифр Спеціальності 191 «Архітектура та містобудування»	Назва спеціальності, освітньої програми «Архітектура та містобудування»	Сторінка 1 з 6
---	--	----------------

Завідувач кафедри

Кашенко О.В.
« 1 » 07 / 2022 р.

Розробник силябуса

Бець С.М.
Ольхова М.О.
Кравчук О.А.

/Бець С.М. /

/Ольхова М.О. /

/Кравчук О.А. /

СИЛАБУС

«Образотворче мистецтво: Живопис»

(МІСЦЕВА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ВІСЦЕВІЗІВАННЯ))

- 1) Шифр за освітньою програмою: ОК12.2
- 2) Навчальний рік: 2022-2023 навчальний рік
- 3) Освітній рівень: перший (бакалаврський) рівень
- 4) Форма навчання: денна, дуальна, дистанційна, змішана
- 5) Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»
- 6) Спеціальність, назва освітньої програми: 191 «Архітектура та містобудування»
- 8) Статус освітньої компоненти: (обов'язкова чи вибіркова) - обов'язкова освітня компонента
- 9) Семестр: 3, 4, 6 семестри
- 11) Контактні дані викладача: (зазначається посада, вчений ступінь, ПІБ викладача, корпоративна адреса електронної пошти, телефон, посилання на сторінку викладача на сайті КНУБА): доцент Бець Світлана Миколаївна, bets.sm@knuaba.edu.ua; асистент Ольхова Марина Олександрівна, olkhova.ma@knuaba.edu.ua; старший викладач Кравчук Оксана Анатоліївна, kravchuk.ox@knuaba.edu.ua.
- 12) Мова викладання: українська
- 13) Пререквізити (дисципліни-попередники, які необхідно вивчити, щоб слухати цей курс): (ОК02; ОК05; ОК09; ОК11; ОК12.1; ОК14.2)
- 14) Мета курсу: полягає у формуванні знань та практичних навичок художньої майстерності для застосування їх у самостійній творчій діяльності, сприяння розвитку образного і абстрактного мислення, оволодіння образотворчою грамотою, розвиток творчих здібностей студентів.
- 15) Результати навчання:

№	Програмний результат навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма проведення занять	Посилання компетентності
1.	ПР10 Застосовувати сучасні засоби і методи інженерної, художньої і комп'ютерної графіки, що використовуються в архітектурно-містобудівному проєктуванні.	Оцінювання робіт	практичні заняття, самостійна робота	ІК, ЗК05, ФК06, ФК07, ФК15
2.	ПР11 Застосовувати художньо-композиційні засади в архітектурно-містобудівному проєктуванні.	Оцінювання робіт	практичні заняття, самостійна робота	ІК, ЗК05, ФК06, ФК07, ФК08, ФК15

Шифр Спеціальності 191 «Архітектура та містобудування»	Назва спеціальності, освітньої програми «Архітектура та містобудування »	Сторінка 1 з 6
---	--	----------------

16) Структура курсу:

Лекції, год.	Практичні заняття, год.	Лабораторні заняття, год.	Курсовий проект / курсова робота / РГР / Контрольна робота	Самостійні робота здобувача, год.	Форма підсумкового контролю
0	8 год.	0	-	7 год.	залік
0	8 год.	0	-	7 год.	залік
0	8 год.	0	-	7 год.	залік
Сума годин:				45 год.	
Загальна кількість кредитів ECTS				1,5	
Кількість годин (кредитів ECTS) аудиторного навантаження:				24 год.	

17) Зміст курсу: (окремо для кожної форми занять – Л/Пр/Лаб/ КР/СРС)

Програма дисципліни

Практичні:

Модуль 1. Виконання натюрморту на основі контрастних кольорів Змістовний модуль 1. Опанування техніки акварельного живопису.

Практичне заняття 1 – 4 год.

Натюрморт у контрастній кольоровій гамі (формат А3).

Композиційне рішення. Виконання лінійно-конструктивного рисунку з урахуванням пропорцій та конструкцій.

Практичне заняття 2 – 4 год.

Натюрморт у контрастній кольоровій гамі (формат А3).

Поступова прописка тоном. Створення об'ємного зображення натюрморту у контрастній кольоровій гамі у акварельній класичній техніці виконання. Передача матеріальності, простору, деталізація при колористичній і тональній цілісності всієї композиції.

Модуль 2

Модуль 2. Виконання акварельного портрету Змістовний модуль 1. Вивчення портрету засобами акварельного живопису. Опанування колористичної гами та світло-тіньових співвідношень.

Практичне заняття 1 – 4 год.

Живописний портрет (формат А3).

Композиційне рішення. Виконання лінійно-конструктивного рисунку з урахуванням пропорцій та конструкцій побудови голови людини

Практичне заняття 2 – 4 год.

Живописний портрет (формат А3).

Створення об'ємного зображення реалістичного живописного погрудного портрету у акварельній класичній техніці виконання. Передача матеріальності, простору, деталізація при колористичній і тональній цілісності зображення.

Модуль 3. Одягнена чоловіча чи жіноча модель, торс.

Змістовний модуль 1. Одягнена чоловіча чи жіноча модель у вільній позі (творчий аспект). Вимоги та правила до виконання академічного живопису моделі.

Практичне заняття 1 – 2 год.

Живопис одягненої чоловічої чи жіночої фігури у вільній позі (формат А2).

Проблеми сучасного академічного живопису, історія акварелі, особливості техніки та засоби передачі. Вибір паперу. Демонстрація графічних робіт студентів минулих років, монографій, репродукцій.

Побудова композиції моделі.

Практичне заняття 2 – 2 год.

Живопис одягненої чоловічої чи жіночої фігури у вільній позі (формат А2).

Детальна побудова малюнку з урахуванням пропорцій та передачею деталей під акварель.
Поступова прописка тоном, методом лесування, залишаючи світлі місця недоторканими. Створення об'ємного зображення на основі методики порівнянь.

Практичне заняття 3 - 2 год.

Живопис одягненої чоловічої чи жіночої фігури у вільній позі (формат А2).

Порівняння світлих і темних площин, засобами рубіжного контрасту. Передача цілісного бачення живописної форми, як в декоративно-площинному, так і в об'ємно-просторовому сприйнятті. Передача матеріальності, характеру, виразності при колористичній і тональній цілісності зображення, підпорядкованості окремих частини та деталей загальному рішенню.

Практичне заняття 4 – 2 год.

Етюди одягненої чоловічої чи жіночої моделі у вільній позі (творчий аспект).

Вимоги та правила до виконання колористичних етюдів в академічному живописі моделі.

Компоновка в аркуші, швидке фіксування руху та характеру людини. Виконання колористичних етюдів.

Лабораторні заняття: немає.

Курсовий проект/курсова робота/РГР/Контрольна робота: немає

18) Основна література:

Підручники:

1. Лубенський, В'ячеслав Іванович Рисунок за уявленням [Текст]: підручник для худож. вищ. навч. закладів / В'ячеслав Лубенський; М-во культури та інформ. політики України, КДАДПМіД ім. Михайла Бойчука. Київ : Вид-во ТОВ "Юрка Любченка", 2021. 352 с.
2. Михайленко В. Є., Яковлев М. І. Основи композиції (геометричні аспекти). Київ: Каравелла, 2004. 304 с.

Навчальні посібники:

1. Анорічева-Єрьомка Антоніна Іванівна Академічний живопис [Текст]: навч. посіб. / А. І. Анорічева-Єрьомка; А.І. Анорічева-Єрьомка; МОН України, ХДАДМ. Харків : Колорит, 2009. 232 с.
2. Белянський Олександр Миколайович Короткочасний рисунок. Майстер-клас [Текст]: навч. посібн. / О. М. Белянський; О.М. Белянський; М-во культури і туризму України, Луганський держ. ін-т культури і мистецтв. Луганськ : ЛДКІКМ, 2008. 24 с.
3. Глушук Сергій Сергійович Техніка станкового живопису [Текст]: навчальний посібник / С.С. Глушук, М-во культури і мистецтв України, НАОМА; передм.: С. Глушук, М. Стороженко, В. Прядка. Київ; Ужгород : [б. в.], 2006. 120 с.
4. Дивак В.І., Покотило К.М., Король В.П. Симфонія барв. Малюнки Олександра Боровікова: навчальний посібник / В.І. Дивак, К.М. Покотило, В.П. Король. К., 2021. 200 с.
5. Дубрівна, А.П. Основи плерного живопису [Текст]: навч. посіб. / А.П. Дубрівна; упорядник А.П. Дубрівна. Київ : КНУТД, 2007. 51 с.
6. Іванов-Ахметов Володимир Михайлович Навчальний рисунок (рисунок голови людини) [Текст]: навч. посібник / В. М. Іванов-Ахметов; Володимир Іванов-Ахметов; за ред. М.А. Фаргушної; відп. ред. П.О. Киричок; рец.: Ю.І. Бондаренко, В.Ю. Могилевський; худож. І.В. Канівець МОН України; НТУ України "КПІ". Київ : НТУУ "КПІ", 2006. 80 с.
7. Іттен Й. Мистецтво кольору: Суб'єктивний досвід і об'єктивне пізнання як шлях до мистецтва. Київ : ArtHuss, 2022. 96 с.
8. Клименюк Тетяна Михайлівна Креслення, рисунок, композиція: навч. посібник /Т.М. Клименюк; Нац. ун-т "Львів. політехніка". Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2012. 340 с.
9. Кириченко М. А. Основи образотворчої грамоти: навчальний посібник для студентів художньо-графічних факультетів вищих педагогічних навчальних закладів. Київ : Вища школа, 2002. 188 с.
10. Кириченко М. А. Основи образотворчої грамоти: навчальний посібник для студентів художньо-графічних факультетів вищих педагогічних навчальних закладів. Київ: Вища школа, 2002. 188 с.
11. Костенко Т.В. Основи композиції та тримірного формоутворення: навчально-методичний посібник. Харків: ХДАДМ, 2003. 256 с.
12. Куленко М.Я. Основи композиції в образотворчому мистецтві: навч. посібник для студ. архіт. фак-ту/Київськ. нац. ун-т буд-ва і архіт. Київ: [б.в.], 2001. 87 с.
13. Лоханько В. Е. Художні матеріали і техніка живопису. Харків : Фоліо, 2019. 196 с.
14. Макушин Віктор Юрійович Рисунок у просторі й часі [Текст]: навч. посібник / В. Ю. Макушин; В.Ю. Макушин. Миколаїв : Вид-во НУК, 2008. 428 с.
15. Макушин Юрій Андрійович Рисунок і час [Текст]: навч. посібник / Ю. А. Макушин; Ю.А. Макушин. Миколаїв : Вид-во НУК, 2008. 288 с.
16. Малиновський, В'ячеслав Андрійович. Акварельні портрети та методика їх виконання [Текст]: альбом / В'ячеслав Андрійович Малиновський; Нац. спілка художників України, Київ. орг. Нац. спілки художників України, Київ. нац. ун-т

буд-ва і архіт. К. : Павленко, 2010. 47 с

17. Пригода Л.Г. Зображення міського пейзажу: посібник до вивчення курсу "Рисунок": Для студ. напрямів підгот. 6.060120 "Архітектура" та 6.020205 "Образотв. мист-во" /Київськ.ун-т буд-ва і архіт. Київ : КНУБА, 2008. 36 с.
18. Печенюк Т. Кольорознавство. Київ: Грані-Т, 2009. 192 с.
19. Прищенко С.В. Кольорознавство: навч. посібник/ за ред. проф. С.А. Антоновича. Київ: Альтерпрес, 2010. 354 с.
20. Пригода Леонід Григорович Малюнок людини в одязі : навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. /Київськ. нац. ун-т буд-ва і архіт. Київ : [б.в.], 2001. 156 с.
21. Ратнічин В.М. Перспектива: навчальний посібник. Київ : Вища школа 1977 р. 136 с.
22. Соловйов О.М. Навчальний рисунок /О.М. Соловйов. Киев : Держвидав образотворчого мистецтва і музичної літери, 1956. 227 с.
23. Сотниченко А.В. Навчальний рисунок: посібник до вивчення курсу "Рисунок" для слухачів факультету довузівської підготовки напрямів 6.060102 "Архітектура" та 6.020205 "Образотворче мистецтво" /А.В. Сотниченко; Київськ. нац. ун-т буд-ва і архіт. Київ : КНУБА, 2008. 120 с.
24. Сухенко Віктор Олександрович Рисунок: навч. посібник для студ. вищ. нач. закл. /В.О. Сухенко. Київ : " BONA MENTE", 2004. 183 с.
25. Сухенко, Віктор Олександрович Академічний рисунок [Текст]: підручник / В. О. Сухенко, М-во культури України, НАОМА; ред. П.П. Печорний, В. Д. Сергєєв, М. І. Яковлев. Київ : Амадей, 2016. 232 с.
26. Туманов І. М. Рисунок, живопис, скульптура: навч. посібник. Львів : Аверс, 2010. 496 с.
27. Шпак, Василь Олександрович Основи живопису. Акварель [Текст] : навч. посіб. / В. О. Шпак ; Василь Шпак ; М-во освіти і науки України, КДІДПМД ім . М. Бойчука. Київ : [б. в.], 2013. 256 с.

Методичні роботи:

1. Антонович С. А., Шпільчак В. А. Малюнок і живопис: методичні рекомендації. Київ, 1990. 85 с.
2. Гуцул, І. А. Живопис. Техніки малярства [Текст]: навч.-метод. посіб. для студентів галузі знань 02 "Культура і мистецтво", спец. 023 "Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація"; галузі знань 01 "Освіта/Педагогіка", спец. 014.12 "Середня освіта (Образотворче мистецтво)" /І. А. Гуцул, І. В. Лашко, О. В. Бучачий ; Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, Каф. образотвор. і декорат.-приклад. мистецтва та реставрації творів мистецтва. Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2019. 125 с.
3. Коломієць Ю.Д. Малювання з уяви з використанням графічних технік: методичні вказівки для студ.першого курсу спец. "Архітектура" /Київськ. нац. унів. буд. та архіт. Київ : КНУБА, 2001. 28 с.
4. Коломієць Ю.Д. Композиційні і колористичні особливості навчального натюрморту: методичні вказівки до виконання практичних робіт для студ. І- ІІ курсів за напрямом підготовки 6.060102 "Архітектура" /Коломієць Ю.Д.; Київ. нац. ун-т буд-ва і архітектури. Київ : КНУБА, 2009 . 19 с.
5. Малиновський В.А. Рисунок голови і портретні завдання: методичні рекомендації для студ. усіх спец. архітектурн. факультету /Київ.нац.ун-т .буд-ва та архітектури. Київ, 2001. 48 с.
6. Пилипчук О.Д. Навчальний рисунок: Зображення голови людини з натури: методичні вказівки для студ.спец. 7.120102 "Архітектура будівель і споруд" 7.120105 "Дизайн архітект. середовища" 7.120103 "Містобудування" /О.Д. Пилипчук; Київ. нац. ун-т буд-ва і архітектури. Київ : КНУБА, 2008. 53 с.
7. Пилипчук О.Д. Композиція як перша складова навчальних дисциплін з рисунку та живопису: методичні вказівки. Київ: КНУБА, 2007. 20 с.
8. Полубок А.П. Рисунок. (Побудова конструктивної моделі людського черепа): методичні вказівки до виконання завдань для студентів архітектурного факультету ІІ курсу які навчаються за спеціальністю 191 «Архітектура і містобудування» та студентів І курсу за спеціальностями 022 «Дизайн». /А.П. Полубок; Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. Київ : КНУБА, 2018. 24 с.
9. Скороходов С.М. Лінійний рисунок: методичні вказівки до виконання практичних робіт для студ.спец. 7.120100 "Архітектура", 7.120208 "Образотворче та декоративно-прикладне мистецтво" /С.М. Скороходов; Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. Київ : КНУБА, 2007. 32 с.
10. Сотниченко А.В. Початкові відомості з живопису: методичні вказівки для студентів, які навчаються за напрямом підготовки 1201 "Архітектура" /Київськ. нац. ун-т буд-ва і архіт. Київ : КНУБА, 2003. 24 с.
11. Ходаковська Л.Ю. Архітектурна графіка: методичні вказівки: для студентів спеціальності "Архітектура" та "Образотворче та декорат.-прикл. мистецтво" /Л.Ю. Ходаковська; Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. Київ : КНУБА, 2006. 40 с.

19) Додаткова література:

1. Горбенко Алексей Архипович Акварельная живопись для архитекторов [Текст] /А.А. Горбенко; рец. Б.Н. Пианида. 2-е изд., перераб. и доп. Киев : Будівельник, 1991. 72 с.
2. Каленюк О. М., Панфілова О. Г., Тарасюк І. І. Формування професійних навичок майбутніх художників за допомогою живопису з натури. Актуальні проблеми розвитку українського мистецтва: культурологічний, мистецтвознавчий, педагогічний аспекти Луцьк, 2022. С. 165-169.
3. Малиновський В'ячеслав. Живопис. Акварель: каталог /Нац. спілка художників України; Київ. нац. ун-т буд-ва і архітектури. Київ : Софія, 2006. 47 с.
4. Плісс Наталя. Живопис=Natalia Pliss. Painting /упорядники: Н. Плісс, О. Боримська. Київ : [б.в.], 2021. 83 с.
5. Соколюк Людмила Михайло Бойчук та його школа /Людмила Соколюк. Харків: Видавець Савчук О.О., 2014. 386 с.
6. Тарас Шевченко. Живопис, графіка: альбом /авт.-упорядник Д.В. Степовик. Київ: Мистецтво, 1984. 171 с.
7. Тарас Шевченко: Живопис; Графіка: альбом /авт. вступ. ст. та упорядник Д.В. Степовик. Перевид. Київ : Мистецтво, 1986. 175 с.
8. Художники Києва: Живопис. Графіка. Скульптура. Декоративно-прикладне мистецтво: Творчо-біографічний довідник /Ред. рада: І. Бугаєнко та ін., Вип. 1. Київ : ІПРЕЗ, 2000.199 с.
9. Художники України: Живопис. Графіка. Скульптура. Декоративно-прикладне мистецтво: Творчо-біографічний довідник /Ред. рада: І. Бугаєнко та ін., Вип. 2. Київ : ІПРЕЗ, 2001. 223 с.

Інформаційні ресурси:

<https://library.knuba.edu.ua/>

<https://artukraine.com.ua>

<https://www.wikiart.org/uk>

Національний художній музей України. URL: <https://namumuseum.business.site/#gallery> (дата звернення: 01.06.2022).

Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/node/1539/> (дата звернення 01.06.2022)

20) Система оцінювання навчальних досягнень (розподіл балів):

Модуль 1		
Поточне оцінювання	Підсумковий контроль (залік)	Сума
Змістовий модуль 1		
70	30	100
Модуль 2		
Поточне оцінювання	Підсумковий контроль (залік)	Сума
Змістовий модуль 1		
70	30	100
Модуль 3		
Поточне оцінювання	Підсумковий контроль (залік)	Сума
Змістовий модуль 1		
70	30	100

Шифр Спеціальності 191 «Архітектура та містобудування»	Назва спеціальності, освітньої програми «Архітектура та містобудування »	Сторінка 1 з 6
---	--	----------------

21) Умови допуску до підсумкового контролю: для отримання позитивної оцінки з дисципліни необхідно отримати мінімальну кількість балів за виконання практичних завдань в повному обсязі, модульного контролю.

Перенесення терміну здачі робіт/перездача дозволяється з поважних причин (лікарняний, академічна мобільність тощо) за наявності підтверджувального документу.

При виявленні плагіату робота не зараховується та потребує перездачі.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять у вигляді перегляду виконаних робіт за етапами. Модульний контроль здійснюється під час практичного заняття під контролем викладача відповідно до планових модульних контролів, передбачених робочою програмою.

Позитивна оцінка поточної успішності Здобувачів за відсутності пропущених та невідпрацьованих практичних занять є підставою для допуску до підсумкової форми контролю. Бали за аудиторну роботу відпрацьовуються у разі пропусків.

Здобувачу, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

Здобувач, який не виконав вимог робочої програми по змістових модулях, не допускається до складання підсумкового контролю. В цьому разі він повинен виконати визначене викладачем додаткове завдання по змісту відповідних змістових модулів в період між основною та додатковою сесіями.

Здобувач має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться Здобувачам до початку вивчення дисципліни.

22) Політика щодо академічної доброчесності. Політика академічної доброчесності здійснюється через реалізацію системи заходів з запобігання академічному плагіату, поширенню принципів академічної етики. Не допускається списування відповідей у іншої особи при складанні підсумкового або поточного контролю. Не допускається придбання в інших осіб чи організацій з наступним поданням як власних результатів індивідуальної роботи.

23) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни:

<https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=4170>